

6. Англо-русско-казахский словарь компьютерных и Интернет-терминов/Д.Б. Алибиев, Э.В. Нестерик, А.Т. Жумашева, А.Т. Махметова, С.Ж. Алимкулова, Б.А. Жетписбаева. – Алматы: издательство «ССК», 2016. – 264с.

ҚОСТАНАЙ МЕМЛЕКЕТТІК ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ВИРТУАЛДЫ 3D ТУР ЖАСАУ

*Авторлар: Ерсұлтанова З.С., т.ғ.к., доцент,
Назарбек М., Информатика мамандығының 3 курс студенті
Қостанай мемлекеттік педагогикалық университеті*

Панорамалық фотосурет – көлденеңінен үлкен көру бұрышы бар кескінді жасауға мүмкіндік беретін фото суреттің түрі. Виртуалды тур – экранды үш өлшемді көп элементті кеңістіктің шынайы көрсетілу тәсілі. Виртуалды экскурсияның элементтері, әдетте, сфералық панорамалар болып табылады, олар өзара интерактивті сілтемелермен (өтетін нүктелер) біріктіріледі. Көбінвиртуалды саяхат барысында цилиндрлік панорамалар, виртуалды 3D нысандары және қарапайым фотосуреттер жатады. Басқаша айтқанда, виртуалды экскурсия - қарапайым сфералық панорамалардың жалпы көрінісі, ол қарау процесінде іс жүзінде «жылжуды» қамтамасыз етеді. Ол «қатысу әсері» - жарқын, есте сақтайтын визуалды бейнелер жасайды және өнім немесе қызмет туралы толық ақпаратты алуға мүмкіндік береді [1].

Цифрлы бағдарламаны қолдана отырып, желіге жүктелген суреттерді барлық қырынан, яғни 360⁰ градуста көруге болады. Әлемдік технология күн сайын жаңаруда, бұрын 3D форматындағы көріністерді арнайы құрылғының көмегімен ғана көруге болатын еді ғой, қазіргі таңда ондай қиындықтар жоқ.

360⁰ градустағы фотоларды түсірудің көптеген түрлері бар. Ең оңтайлы жолы 360⁰ градуста түсіретін камералар. Олардың ішінде үздіктері: Bublcam, Ricoh Theta S, Sphericam2, Insta360, Samsung Gear 360 (Сурет 1) т.с.с..

Ricoh Theta S

Insta360

Pro Samsung Gear 360

Сурет 1 – 360⁰ градуста түсіретін камералар

360⁰ градустағы панорама түсірудің келесі түрі, ол профессионалды фотоаппарат арқылы. Және де бұл жерде маңызды құрал - панорамная головка (штативная головка) болуы керек. Ал штатив нығым тұруы қажет (Сурет 2) [2].

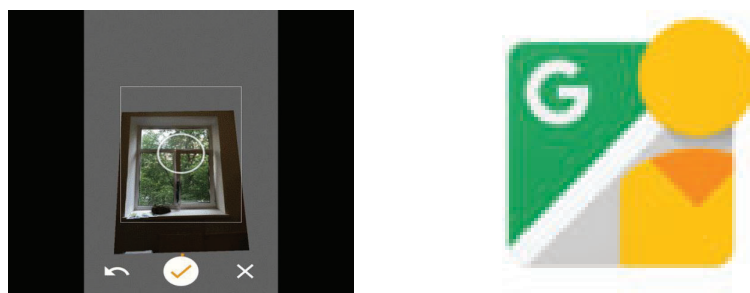
Сурет 2 – Профессионалды фотоаппарат және штативтер түрлері

Фотолар дайын болғаннан кейін, оларды арнайы бағдарламаға салып панорамалық сурет аламыз. Панорамалық сурет жасауға арналған бағдарламалар ішінде көп қолданылатындар: AutoPano, PTGui, Hugin және Adobe Photoshop/Lightroom (Сурет 3).

Сурет 3 – Көп қолданылатын бағдарламалар

Жеңіл түрі өзіміздің ұялы телефонымыз арқылы. Ол үшін бізге Google Street View бағдарламасын қолдану арқылы 360⁰ градустық панорама түсіруге болады. Қазіргі уақытта Facebook әлеуметтік желісі осындай форматта түсірілген 360⁰ градустық фотоларды қабылдайды. Онда желі қолданушылары, өзінің жеке суреттері мен бейнебаяндарынан бөлек, 360⁰ градустағы панорамаларды көп бөлісетін болған (Сурет 4).

Сурет 4 – 360⁰ градустағы панорамалар

Ал виртуалды турға келетін болсақ, оны Kolor Panotour Pro бағдарламасы арқылы жасауға болады (Сурет 5).

Сурет 5 – Kolor Panotour Pro бағдарламасының логотипі

Қорытындылай келе, панорамалық фотолар мен видеолар қарқынды даму үстінде. Сонымен қатар виртуалды тур көпшілікке ыңғайлы және қолайлы болып табылды. Сондықтан көптеген ЖОО-да виртуалды 3D саяхат жасалынған. Ал ол өз кезегінде мектеп бітіруші түлектерге таңдау жасауға көмектеседі. Және де ата-аналарға балаларының оқу орнын "виртуалды" түрде болсада көруге мүмкіндік береді [3].

Бұл жобادا Мен академиялық мобильностьпен келген студент ретінде, Қостанай Мемлекеттік Педагогикалық Университетіне виртуалды 3D тур (демо) жасаймын. Және де болашақта Қазақстанның барлық ЖОО-на виртуалды саяхат жасауға болса екен деймін.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. <http://3dtour.kaznu.kz/>
2. <https://nu.edu.kz/ru/kampus/3d-tur>
3. <https://tour.kaznmu.kz/>
4. <http://ppi.kz/modules/tour/index.html>

ANDROID ЖҮЙЕСІНДЕ МОБИЛЬДІ ҚҰРЫЛҒЫЛАРҒА ҚОСЫМШАЛАР ҚҰРУ

*Авторлар: Зиятов А.М., «Информатика» мамандығының 4 курс студенті,
Айтбенова А.А., п.б.б.м., аға оқытушысы*

*Ғылыми жетекшісі: Айтбенова А.А., п.б.б.м., аға оқытушы
Қостанай мемлекеттік педагогикалық университеті*

Қазіргі таңда Android мобильдік қосымшаларын құру жақсы дамып келе жатқан бағдарламалардың бірі болып саналады. Android операциялық жүйесі бірнеше смартфондарда орнатылған. Оларға: Sony, Samsung, Lenovo және тағы да басқалары жатады және де ғаламтор – бағдарламаларының тез дамуы өзекті мәселеге айналып отыр. Соған байланысты ғаламтор пайдаланушыларының